

ת"פ 109/07 - מ.י. ו.מח.לתכנון ובניה צפון חיפה נגד בלאל קבלאווי, אסמאעיל קבלאווי

בית משפט השלום בנצרת

ת"פ 109-07 מ.י. ו.מח.לתכנון ובניה צפון חיפה נ' קבלאווי
ת"פ 110-07 מ.י. ו.מח.לתכנון ובניה צפון חיפה נ' קבלאווי
תיק חיצוני: 109/07

בפני מאשימה נגד נאשמים
כבוד השופטת רות שפילברג כהן
מ.י. ו.מח.לתכנון ובניה צפון חיפה
1. בלאל קבלאווי 2. אסמאעיל קבלאווי

החלטה

לפניי בקשתם של כל אחד משני הנאשמים להשבת ערובה בגובה של 50,000 ₪ אותה הפקיד כל אחד מהם בקופת בית-המשפט בת"פ 109/07 ובת"פ 110/07 (להלן יחד: "הפיקדון"), ומנגד, בקשת המאשימה להורות על חילוט הפיקדון.

1. נגד הנאשמים הוגש ביום 26.1.08 כתב אישום המייחס להם עבירות של **בנייה ללא היתר בקרקע חקלאית**, הידועה כגוש 17507 המכונה "מתחם 14" בנצרת, ושל **אי קיום צו הפסקה שיפוטי**.

ביום 30.3.09 נגזר דינם של הנאשמים (ע"י סגן הנשיא, כתוארו אז, כב' השופט ג'ורג' אזולאי) ל-3 חודשי מאסר על-תנאי למשך 3 שנים, ולקנס בסך 22,000 ₪ או 100 ימי מאסר תמורתו. כן חייב בית-המשפט את הנאשמים **בצו להריסת הבנייה הבלתי חוקית בתוך 6 חודשים מאותו היום**, ובתשלום כפל אגרה.

2. ערעור שהוגש על-ידי הנאשמים, במאוחד, נמחק בהסכמת הצדדים בפסק-דינו של בית-המשפט המחוזי מיום 17.5.10 (ע"פ 24/10). בהחלטת ביהמ"ש המחוזי ניתנה לנאשמים **ארכה לביצוע צווי ההריסה, למשך 21 ימים**, על-מנת שיוכלו להגיש בקשה לבית-משפט השלום לדחיית מועד ביצוע הצווים. עוד נקבע כי הפיקדון שהופקד על-ידי הנאשמים במסגרת הדיון בערעור (ב"ש 142/10), בסך 50,000 ₪ כל אחד, יועבר לתיקי בית-משפט השלום, וישמש שם **כביטחון** לצורך הבקשה שתוגש על-ידם.

3. בקשה שהוגשה על-ידי ם לדחיית מועד ביצוע צווי ההריסה, **נדחתה** בהחלטת בית-משפט השלום מיום

16.6.10, הן מן הנימוק שחלף המועד לביצוע צווי ההריסה והנאשמים נמצאו כמי שמפירים את הצווים, והן לגופו של עניין (ראו גם ההחלטה מיום 14.1.10).

אף-על-פי כן, צווי ההריסה לא בוצעו, והפיקדון נותר כביטחון בקופת בית-המשפט.

4. שאלת הפיקדון התעוררה מחדש לראשונה רק ביום 10.1.16, בעקבות בדיקת מזכירות יזומה. עקב איתור הסכום, הודיע בית-המשפט לצדדים כי בשני התיקים קיים הפיקדון בסך 50,000 ₪, שהופקד בהתאם להחלטת בית-המשפט המחוזי לעיל (החלטת סגנית הנשיא, כתוארה אז, כב' השופטת לילי יונג-גפר מיום 10.1.16). ב"כ הצדדים התבקשו להודיע עמדתם לעניין חילוט הפיקדון או השבתו לידי הנאשמים.

ב"כ הנאשמים הודיע לבית-המשפט כי הוא מבקש להשיב לידי הנאשמים את הפיקדון, לאחר שהקנס שהושת עליהם בתיקיהם שולם במלואו. ב"כ המאשימה הודיעה כי היא מתנגדת להשבת הפיקדון, שהופקד לשם הבטחת ביצוע צווי ההריסה, משלא בוצעו עד לאותו המועד.

בהמשך לכך, הורה בית-המשפט לצדדים להודיע על רשימת מועדים מוסכמים לקיום דיון בבקשות, אך משלא הוגשה כל הודעה מטעם ב"כ הנאשמים הורה על **מחיקת הבקשה להשבת הפיקדון** (החלטה מיום 6.3.16),

בהמשך, נוכח העדר אפשרות לאתר את הנאשם **הורה על חילוט הפיקדון** (החלטה מיום 10.3.16).

בעקבות זאת הגישו הנאשמים, בקשה נוספת להשבת הפיקדון, והתיק נקבע לדיון במעמד הצדדים. בדיון, הודיע ב"כ הנאשמים, כי **בהמלצת בית-המשפט הוא מבקש למחוק את הבקשה** (פרוטוקול הדיון מיום 30.5.16, בת"פ 110/07).

ביום 22.6.16 הורה בית-המשפט, בהמשך לפרוטוקול הדיון, על **עיכוב חילוט הפיקדון**.

5. הפיקדון היה מופקד בקופת ביהמ"ש שנים נוספות, ללא כל הליך מטעם הצדדים, עד אשר ביום 21.5.19, שוב, בעקבות בדיקת מזכירות יזומה, הודיע בית-המשפט לצדדים כי הפיקדון קיים בתיקיהם, וביקש תגובתם (החלטת כב' הנשיא, השופט דורון פורת). בתגובה, הנאשמים הגישו בקשה נוספת להשיב לידיהם את הפיקדונות, והמאשימה הגישה בקשה להורות על חילוטם, **אלה הבקשות הנדונות בפניי כעת**.

דין בבקשות הצדדים התקיים לפני ביום 9.9.19, ו-30.10.19.

6. ב"כ המאשימה טען כי החלטת בית-המשפט לחלט את הפיקדון לא בוצעה (החלטת כב' השופטת גפר מיום 10.3.16), ועל-אף שבדין מיום 30.5.16 הורה בית-המשפט, בהסכמת הצדדים, על מחיקת הבקשה להשבת הפיקדונות, הפיקדונות לא חולטו לבסוף. נטען, כי לא היה מקום לתת את ההחלטה המאוחרת שהורתה על עיכוב החילוט, אשר ניתנה מטעם שאינו ברור, שכן לא הוארך המועד לביצוע הצווים.

ב"כ המאשימה ביקש מבית-המשפט לקיים כעת את החלטת החילוט. לטענתו, משנדחו בקשות הנאשמים לדחיית מועד ביצוע צווי ההריסה, גם לאחר הליך הערעור, ומשלא ביצעו הנאשמים את צווי ההריסה מאז ועד היום, ומכיוון שהפיקדון נועד להבטיח ביצוע הצווים, יש להורות על חילוט הפיקדון על אתר.

ב"כ המאשימה הבהיר כי הצווים עוד עומדים בתוקפם, שכן צו שיפוטי חלוט, שניתן במסגרת גזר-דין, אינו פוקע. לטענתו, אין רלוונטיות למצב התכנוני ולהסדרת הבנייה הצפויה לה טוענים הנאשמים, בקשר עם סוגיית חילוט הפיקדון, שכן העילה לחילוט הפיקדון קמה מיד עם דחיית בקשת הנאשמים לעיכוב ביצוע הצווים, וחלוף המועד לביצועם.

7. ב"כ הנאשמים ביקש להשיב לידי הנאשמים את הפיקדון, בטענה כי שילמו את מלוא סכומי הקנסות שהוטלו עליהם בגזר-הדין. נטען, כי הליכי ההסדרה של הקרקע, לשינוי תכנית המתאר ושינוי ייעוד הקרקע, מצויים בשלב מתקדם. בידי הנאשמים ראיות המצביעות על כך שהבנייה תוכשר לבסוף, ותזכה להסדרה תכנונית קרובה ביותר. שינוי ייעוד הקרקע אף אושר בפועל, ובעלי הבתים ממתינים לאישור תכנית מפורטת על-ידי הוועדה המקומית, ולקבלת היתרי הבנייה על-פיה.

עוד טען ב"כ הנאשמים כי מועד ביצוע צווי ההריסה לא הוארך, וכי אף שצווי ההריסה לא בוצעו על-ידי הנאשמים, גם המאשימה לא יזמה הליך לביצועם, חרף חלוף הזמן הרב מאז ניתנו. נטען, כי תכלית הפיקדון הייתה להבטיח את ביצוע ההריסה, ואילו הייתה המאשימה פועלת לבצע את ההריסה אז, ורק אז, יכולה הייתה להיפרע מן הפיקדון לצורך כיסוי הוצאות ההריסה.

לבקשת הנאשמים צורף עותק מהתכנית המפורטת כפי שהוגשה לאישור הוועדה המקומית, וכן מסמכים נוספים שניתן ללמוד מהם על הסטטוס התכנוני של הקרקע.

8. לאחר שעיינתי בבקשות, ובנסיבות עניין זה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין בקשת הנאשמים להידחות ואילו דין בקשת המאשימה להתקבל.

חוק התכנון והבנייה, בהתייחסו לצו הריסה שניתן במסגרת גזר-דין, ולבקשות לדחיית מועד ביצועם, מבחין בין "הפקדת ערובה" כתנאי להבטחת קיום הצו שמועד ביצועו נדחה, ובין חיוב ב"תשלום ההוצאות שנגרמו או

ייגרמו לרשות האוכפת בשל דחיית מועד ביצוע הצו" (ראו סעיף 254ד(ב) לחוק). כן מסדיר החוק בצורה מפורשת את חובת הנאשם להשיב לקופת הרשות את הוצאות הביצוע (סעיף 254 לחוק).

9. בעניין דנן, ההחלטה על הפקדת הערובה התקבלה כתנאי להבטחת קיום צווי ההריסה, שמועד ביצועם נדחה, במסגרת פסק-דינו של בית-המשפט המחוזי, בדונו בערעורם של הנאשמים. הערעור נמחק בהסכמה, ואף ההחלטה על העברת הפיקדונות לתיקי בית-משפט שלום התקבלה בהסכמה, כאשר ניתנה לנאשמים ארכה בת 21 להגיש בקשה לדחיית מועד ביצוע הצווים. מפסק-הדין עולה במפורש, כי הפיקדון מטרתו להבטיח את קיום צווי ההריסה, ובפירושו לא לשמש מקור להחזר הוצאות הרשות, אם תבצע ההריסה בעצמה. חזקה על הנאשמים (המיוצגים) כי ידעו והבינו כי אם בקשתם תידחה, והצווים לא יבוצעו, עלולה להתקבל החלטה על חילוט הפיקדון.

10. אין חולק כי מאז ועד היום, וכעשר שנים לאחר שנגזר-דינם של הנאשמים, צווי ההריסה שניתנו לא בוצעו, לא על-ידם ואף לא על-ידי המאשימה. יודגש, בהתאם להוראות החוק, כי משלא קוימו הצווים על-ידי הנאשמים, הייתה המאשימה **רשאית, אך לא חייבת**, לבצע הצו (ראו סעיף 254ג(ב) לחוק התכנון והבנייה). כך שהנאשמים אינם יכולים להיתלות בטענה כי מדובר במחדלה של הרשות.

מכל מקום, מן ההחלטות שניתנו על-ידי בית המשפט בעניינם של הנאשמים, ניתן להסיק כי **אמנם עוכב חילוט הפיקדון, אך לא עוכב מועד ביצוע הצו.**

משנדחתה בקשתם של הנאשמים, ומועד ביצוע הצווים לא נדחה, ומשנמנעו הנאשמים מלבצע את הצווים ולהרוס את הבנייה הבלתי חוקית, קמה, כטענת המאשימה, עילה לחילוט הפיקדון.

11. אף אני סבורה, כדעת ב"כ המאשימה, כי למצב התכנוני הקיים ולהליך ההסדרה של הבנייה הבלתי חוקית, אין רלוונטיות לשאלת חילוט הפיקדון. אף שיעוד הקרקע שונה בינתיים, וקיים אופק תכנוני מסוים, אף שאינו קרוב (שכן תכנית מפורטת לחלוקת הקרקע הופקדה אך טרם אושרה, ולפיכך טרם הוגשו בקשות להיתר), אין בכך כדי להשליך על סוגיית חילוט הפיקדון. כאמור, העילה לחילוט הפיקדון קמה לאחר שנדחתה הבקשה האחרונה אשר הוגשה מטעם הנאשמים לעיכוב ביצוע הצווים (ההחלטה בה ניתנה ביום 16.6.10), ומשלא קוימו על-ידם הצווים. חלוף הזמן והתקדמות הליכי התכנון בינתיים, אין בהם כדי להוות מחסום לחילוט ערובה שהופקדה להבטחת קיום הצווים. זאת, גם כאשר המציאות התכנונית שונה כיום, ואף באופן משמעותי, מזו שהייתה קיימת שעה שניתנו הצווים, ולה השלכה אפשרית על שאלת המידתיות בביצוע הצו כיום, זמן כה רב לאחר שניתן, שאלה שאינה עומדת כלל לדיון כעת.

12. הימנעות ארוכת שנים של הנאשמים מלפעול באופן יזום להחזרת הפיקדון, אשר במשך שנים ארוכות עלה עניינו לדיון רק פעמיים, עקב יוזמת מזכירות ביהמ"ש, הנה שתיקה שמשמעות בצדה, ומשמעות זו

הנה כי טענותיהם, שהושמעו רק משהתעורר העניין ע"י ביהמ"ש, הן טענות חלשות. לא כך הוא הדבר לגבי המאשימה, אשר אין לצפות מצדה לפעול באופן תמידי ליזום לאיסוף ולחילוט פקדונות וערבונות.

13. נוכח מחדלם של הנאשמים ואי ביצוע הצווים לאורך תקופה כה ממושכת, ושעה שהבנייה הבלתי חוקית עומדת על תלה, גם בהווה, מצאתי כי יש להורות בנסיבות העניין על חילוט הפיקדון.

נוכח המפורט לעיל, אני מורה על חילוט הפיקדון בסך 50,000 ₪ בת"פ 109/07 ועל חילוט הפיקדון בסך 50,000 ₪ בת"פ 110/07, לטובת אוצר המדינה.

המזכירות תשתול עותק מהחלטה זו גם בת"פ 110/07.

ההחלטה תישלח לצדדים

ניתנה היום, ל' חשוון תש"פ, 28 נובמבר 2019, בהעדר הצדדים.